

Cyfoeth Naturiol Cymru Cyfarfod Bwrdd 19 Mawrth 2013

Teitl y Papur	Cynllun Dirprwyo Materion Anariannol
Cyfeirnod y Papur:	Papur 3 (02/13) [C]
Paratowyd y Papur gan:	Clive Thomas, Michelle van-Velzen
Pwrrpas y Papur:	I'r Bwrdd nodi'r newidiadau i'r Cynllun Dirprwyo Materion Anariannol yn dilyn ar ôl ystyried y drafft ac i gytuno ar y cynllun
Penderfyniad sy'n Ofynnol:	Cymeradwyaeth y Bwrdd ar gyfer y Cynllun yn berthnasol o 1 Ebrill
Effaith:	Mae'r Cynllun yn sefydlu cyfrifoldebau dirprwyedig ar draws holl brosesau gwneud penderfyniadau anariannol Cyfoeth Naturiol Cymru. Bydd y papur yn cael effaith uniongyrchol ar y lefel a'r ffordd y mae penderfyniadau allweddol yn cael eu gwneud a fydd yn effeithio ar yr amgylchedd, yr economi, cymunedau a gwybodaeth. Ochr yn ochr â'r Cynllun Cyhoeddi, mae'r Cynllun Dirprwyo Materion Anariannol a'r Fframwaith Llywodraethu Corfforaethol at ei gilydd yn gyfrwng i wneud penderfyniadau mewn ffordd integredig a thryloyw a sicrhau atebolrwydd i'r cyhoedd.

Y Pwnc

1. Mae'r Cynllun Dirprwyo Materion Anariannol yn gyfrwng allweddol ar gyfer 'llywodraethu da' er mwyn sicrhau effeithlonrwydd, arweinyddiaeth, atebolrwydd a thryloywder yn y ffordd y mae Cyfoeth Naturiol Cymru yn gwneud penderfyniadau. Mae'n cynnwys holl swyddogaethau, pwerau, dyletswyddau a gweithgareddau busnes y sefydliad ac mae'n berthnasol i'r Bwrdd ac i holl staff Cyfoeth Naturiol Cymru.

Crynodeb

2. Mae'r Cynllun yn sicrhau bod rôl y Bwrdd a'r Prif Weithredwr yn glir ar gyfer yr holl ddyletswyddau a gweithgareddau CNC. Mae'n caniatáu i'r Bwrdd a'r Tîm Gweithredol ddirprwyo'r cyfrifoldeb o wneud penderfyniadau ar gyfer materion anariannol. Pan gaiff pwerau eu dirprwyo, mae'n galluogi gweithwyr i wneud eu swyddi yn unol â'u telerau cyflogaeth neu ddisgrifiad swydd. Mae'n seiliedig ar broffil risg ac ar raddfa briodol mewn pedair prif lefel, ac mae'n diffinio'r amgylchiadau pan fydd angen cyfeirio penderfyniadau at Weinidogion Cymru neu pan fyddant yn galw penderfyniad i mewn. Mae gan y Cynllun rôl bwysig o ran helpu'r cyhoedd i ddeall sut rydym yn gwneud ein penderfyniadau.

Cefndir

3. Roedd y dull gweithredu a gymerwyd i ddatblygu'r Cynllun wedi'i nodi ym Mhapur Bwrdd 8 (12/12) ac cafodd drafft llawn ei gyflwyno yn Papur 4 (02/13).
4. Ceir dwy elfen benodol i'r Cynllun (Atodiad 1). Mae Rhan 1 yn nodi'r fframwaith llywodraethu corfforaethol, statws y corff, a throsolwg o'r trefniadau atebolrwydd. Dylai'r Bwrdd adolygu hwn yn flynyddol, yn ogystal â'r Cynlluniau Dirprwyo Materion Ariannol ac Anariannol. Mae Rhan 2 yn nodi pwerau dirprwyedig a busnes Cyfoeth Naturiol Cymru ar draws tair lefel:
  - Lefel 1 - y rhai a gadwyd yn ôl ar gyfer y Cadeirydd a'r Bwrdd a'r cyfrifoldebau hynny sydd wedi'u dirprwyo i'r Prif Swyddog Gweithredol;
  - Lefel 2 - wedi'u dirprwyo i'r Tîm Gweithredol;
  - Lefel 3 - dirprwyaethau gan y Tîm Gweithredol o fewn Cyfarwyddiaethau
5. Bellach, mae Lefel 1 a 2 yn cael eu gosod gyda chryn dipyn o fanylder yn y cynllun terfynol sydd wedi cael ei ddiweddarau i adlewyrchu sylwadau gan y Bwrdd a'r Prif Weithredwr ar y cynllun drafft. Mae'r rhain yn lefelau allweddol ar gyfer sefydlu eglurder rhwng y Bwrdd a'r Prif Weithredwr a'r Tîm Gweithredol.
6. Mae'r prif Weithredwr wedi gofyn i bob aelod o'r Tîm Gweithredu i sicrhau fod yna fframwaith dirprwyaeth glir o fewn eu maes cyfrifoldeb. Ar y lefel hon, bydd y rhan fwyaf o Gynlluniau Dirprwyo Materion Anariannol yr Hen Gyrrff yn dal i fod yn berthnasol. Y prif newidiadau sy'n ofynnol i'r Tîm Gweithredu yw'r rheini sy'n gysylltiedig â dirprwyo swyddogaethau sy'n cael eu trosglwyddo i mewn gan Lywodraeth Cymru, prosesau newydd i sicrhau 'un llais ar gyfer Cyfoeth Naturiol Cymru', neu'r rheini sydd eu hangen i ddelio ag unrhyw wahanu dyletswyddau angenrheidiol.

Y Risgiau

7. Os bydd y cynllun yn cael ei ddiwygio yn y dyfodol, bydd angen i hyn ddigwydd ochr yn ochr â chynllun y sefydliad. Fel arall, mae'n bosib y bydd elfennau allweddol o'r dull dirprwyo yn cael eu colli.
8. Wrth i Cyfoeth Naturiol Cymru lunio ei arweiniad ei hun a mynd yn llai dibynnol ar systemau a dogfennau'r gyrff gwreiddiol, bydd angen cydnabod a rhoi sylw i'r dull o wreiddio trefniadau dirprwyo yn yr arweiniad hwn.

Goblygiadau Ariannol

9. Nid oes goblygiadau ariannol uniongyrchol i'r Cynllun Dirprwyo Materion Anariannol. Fodd bynnag, fel dull llywodraethu creiddiol allweddol, mae'n effeithio rhywfaint ar gyfrifoldeb ariannol effeithiol drwy neilltuo rhai cyfrifoldebau i Gyfarwyddiaethau. Bydd unrhyw agweddau perthnasol sy'n cael eu cadw yn ôl ar gyfer y Bwrdd ac yn cael eu dirprwyo i'r Tîm Gweithredol yn cael eu cynnwys yn rhan o'r Cynllun.

Cyfathrebu

10. Ynghyd â'r Cynllun Dirprwyo Materion Ariannol, mae'r Cynllun Dirprwyo Materion Anariannol yn rhan o'r Fframwaith Llywodraethu Corfforaethol cyffredinol, a bydd yn cael ei roi ar y wefan.
11. Defnyddir sesiynau briffio'r tîm arwain a'r Canllawiau Hanfodol i ddweud wrth staff am y dulliau terfynol a gymeradwywyd.
12. Mae'n hanfodol bod y rheini sydd mewn swyddi arwain yn gwybod yn iawn beth yw lefel yr awdurdod a ddirprwyir iddynt a'u bod yn gallu cynorthwyo staff i sicrhau tryloywder effeithiol wrth wneud penderfyniadau i'w galluogi i wneud eu gwaith.